

Mogyorós Sándor halála

A Román Kommunista Párt, az Államtanács és a Minisztertanács gyászjelentésben közölte, hogy szerdán hosszú betegség után elhunyt Mogyorós Sándor, a román munkásmozgalom veteránja, az RKP Központi Bizottságának volt titkára és a Minisztertanács elnökének volt első helyettese. Mogyorós Sándor betegsége miatt már hosszabb ideje kénytelen volt visszavonulni az aktív politikai életből. Az RKP Központi Bizottsága, az Államtanács és a kormány párt és állami temetési bizottságot jelölt ki, a gyászszertartás előkészítésére. Október 2-ra, Mogyorós Sándor temetésének napjára, nemzeti gyászt rendeltek el Romániában.

Köszönő távirat

Ton Duc Thang, a VDK elnöke, Le Duan, a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottságának első titkára és Pham Van Dong, a VDK kormányának elnöke táviratban mondott köszönetet Kádár Jánosnak, az MSZMP KB első titkárának, Losonczi Pálnak, az Elnöki Tanács elnökének és Fock Jenőnek, a forradalmi munkáspártot kormányzó elnökének a VDK megalakulásának 24. évfordulója alkalmából küldött jókívánságairól.

Nguyen Duy Trinh, a VDK külügyminisztere Péter János külügyminiszternek fejezte ki köszönetét a nemzeti ünnep alkalmából küldött üdvözlését.

Versenyre kelnek az építők

100 lakással többet adnak Előbb üzembe lép a házyár

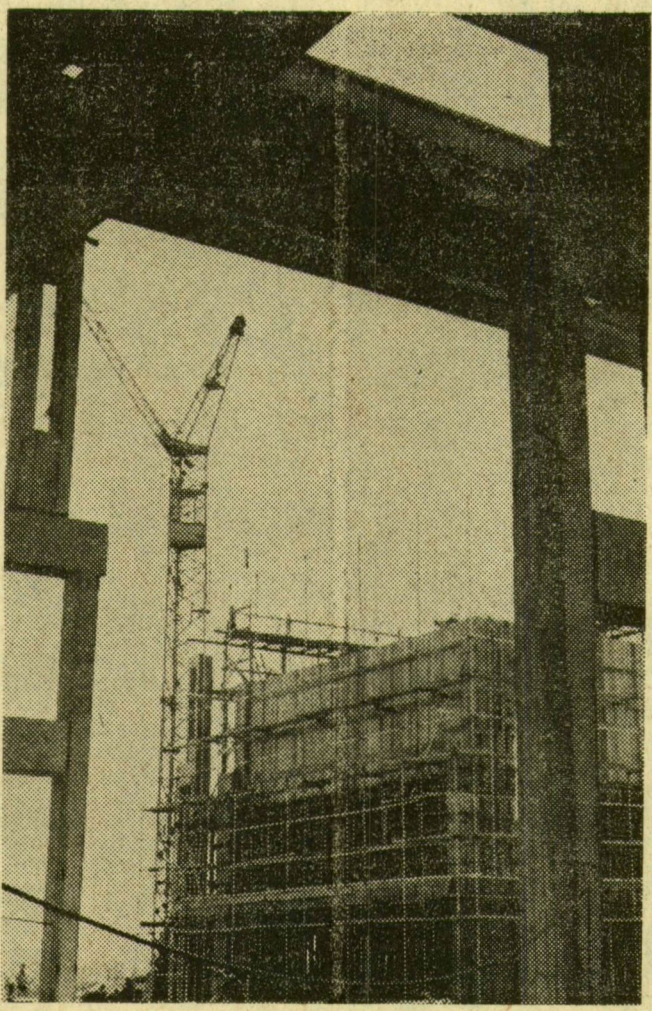
Szeged és Csongrád megye legnagyobb építőipari vállalatának, a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalatnak a dolgozóit nemrégiben küldöttük útján, brigádvezetői tanácskozáson határozták el, hogy csatiakoznak ahhoz a jubileumi munkaversenyhez, amely a párt és a népfrent felhívása nyomán bontakozott ki a gyárakban.

Az építőipari vállalat gazdasági vezetői helyesen meghatározott programot dolgoztak ki és terjesztették a munkásokkal, amelyek annak ismeretében tehessek meg feljárnálait, vállalásait a brigádok, építésvezetőségek és üzemek. Ez a program két igen fontos, s egymással összefüggő, tennivaló jó megoldáshoz kér segítséget a munkásoktól.

Egyik a lakásépítkezés gyorsítása. A vállalat felajánlotta, hogy a szegedi lakásépítkezést meggyorsítja és 1969-ben, valamint 1970-ben a tervezettnél több lakást ad át. Az idei lakásépítést jelentősen előmozdítja, hogy a dunaújvárosi házyárból kész épületelemeket szállítanak vasúton Szegedre. Az idei tavaszról kezdődött ilyen elemekből házösszeszerelés Tarjánban. Eddig „tető alá hozták” hét darab ötszintes és két darab tízemeletes lakóházat, de még december végéig öt darab tízemeletes épületet szerelnék össze.

A jubileumi munkaverseny adta lendületet arra használták fel a lakásépítésben, hogy ebben az évben 100 darab, a következő esztendőben pedig ennél is több lakást adnak át tervben felül. Ez a túlteljesítés azért is igen figyelemreméltó, hiszen tovább javítja Szeged jelenleg még nagyon rossz lakáshelyzetét, s ezennél is több embernek előbb jön el az a várva várt pillanat, hogy megfelelő lakáskörülmények közé kerüljön.

A másik programpontra szorosan a lakásépítkezések-

Somogyi Károlyné felvétele

Zsaluzzák az épülő szegedi házyár központi betonüzemét

kel függ össze, mivel a szegedi házyár előbbi átadását szorgalmazza. A felajánlás szerint az új házyár egy esztendővel korábban üzemelhet és 1971 első negyedében próbatermelést végezhetnek benne, s utána átterhelhetik a normális üzemmenetire. Ha ezt a határidőt sikerül betartani, akkor a szegedi házyárból 1971-ben

500 darab lakás elemét szállíthatnák ki a tarjáni építkezésekre. Ebből a negyedik ütem utolsó házait és az ötödik ütem első házait lehetne felépíteni.

A nagyvállalatnál jelenleg 126 brigád, 1700 tagjával kapcsolódott be a jubileumi versenybe. Ez a létszám az összes dolgozóknak körülbelül a 60 százaléka. Mindegyik kollektíva célkitűzései közé sorolta a harmadik feladatot is, hogy tovább javítsák az építmények minőségét, s a megelőző időszakhoz viszonyítva csökkentik a minőségi hibákat.

A nagybűvű munkahelyek, építészvezetőségek eddig is versenyeztek a Szocialista Üzem és a Szocialista Munkahely címért. Közülük a hőmezővásárhelyi építésvezetőség elnyerte ezt a címet. A jubileumi verseny kapcsán a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat szeretné elnyerni a Szocialista Munka Vállalata címet.

A vállalat üzemei, főépítészvezetőségei közül 13 munkahely csatlakozott ahhoz a célkitűzéshez, hogy a szocialista címet megszerzi és így a nagyvállalat is birtokosa lehet a megtisztelő címek. Az építőmunkások szép elhatározásának mindenki örülhet, hiszen alkotó munkájuk nyomán alakult át környezetünk, s jutunk egyre jobb szociális körülmények közé.

egyetlen szerv sem. Végül is 1956-ban toborzódtak ismét össze, és 1959. áprilisától jegyzik a legnagyobb sikereket, amikor dr. Mihálka György állt — a szakszervezetek által patronált — kórus élére. A jeles együttes vezető irányításával szerezték meg a *Kiváló énekharosztó* címét, az országos *aranykosztó* kétszer is, meg még jópár, féltve őrzött díjat, kitüntetést.

És kérik: csapatostul kérik. Fehér András bácsi tagnevsorának igazán remek a statisztikája.

Egyáltalán, Fehér András bácsinak már jó ideje minden — „remek”. Amellett, hogy egy megújított kórus gazdája, boldog nagypapa, és fél évszázados igyekezetét, amellyel a szerszámforgatók sorsának jobbra fordítását szolgálta, többször, többféle kitüntetéssel is elismerték.

Szép, tartalmas éveket hagyott maga mögött a kórustitkárrá „avanzált” egykori asztalosinas, Akác László

A holnap szakmunkásai

E rős gyökerekkel kapaszkodik a termékeny földbe a fa. Ezer és ezer nagy és kis gyökér veszi fel, szállítja az éltető nedvet a törzsbe, a gyümölcsöző koronába. Ágazik, bogazik, leveledzik, virágzik ez a fa, a ma munkásosztályának egyszere sudár és terebélyes, a föld nedveiből, az ég fényeiből egyszerre táplálkozó fáriása. S új hajtásokkal, friss sarjakkal is gyarapszik évente; új meg új, föl, a fény felé törő ágakkal. Fontos, nagyon fontos, hogy ezeken az új ágakon mind több legyen a termőrégi, a gyümölcsöt ígérő virág. A fának — amely hatalmas életerővel egyre növekszik, de közben ágai egyre szárad, előregszik, meddővé válik — teremnie kell. Bőséget kell teremnie.

Nem vallanám egészen magaménak a fenti hasonlatrendszerit; egy idős-fiatal, lelkes-tevékeny szakmunkás-otktatóval folytatott beszélgetés után, az ó hivatásszeretetnek fényénél „éreztem rá” erre a jelképre. Barázdált arcú ember, sok nehéz év, sok munka és tanulás a hátamögött. S még egyre tanul, képi magát, hogy taníthasson. Fiatalokat, szakmunkás tanulókat — pontosan, szépen dolgozni.

A munka becsületét, a szakma tisztességét tanítja példával, szóval. A szakmunkásképzésről szóló törvény most az ő törekvéseit is megerősíti, mondhatnám: törvényerőre emeli az ő — és a hozzá hasonló derék szakmunkások — tudatát, szívós, áldozatos igyekezetét. Szükségszerű volt ez, hiszen az iskoláktól a társadalmi szervezetektől, a vállalatoktól a pályaválasztást segítő szervekig igen sokféle kívánság, kérés, jelzés mutatott a tökéletesebb szabályozás irányába. Az élet sürgette a vállalatok és tanulók között az eddiginél hatékonyabb érdekeltségi kapcsolat, ösztönzőbb ösztöndíjrendszer kialakítását. Az élet tette napjaink követelményévé a holnap szakmunkás-nemzedékéről való szélesebb körű gondoskodást. Szocializmust építő társadalmunk további fejlődése kívánja meg a szakképzettség nagyobb megbecsülését, rangjának elismerését, növelését. Ezért kell a törvény végrehajtásán, betűjének, szellemének érvényesítésén társadalmi összefogással munkálkodni.

A kor színvonalán. Ez a jelszava a szakmunkásképzés korszerűsítésének, szorgalmazott megújításának. Az ipari tanulók, a szakmunkásoklevél új birtokosai egyben újoncai is a technika szétáradó forradalmának. Visszatérve a fenti szimbólumhoz, ebből az következik, hogy gondosan kell kertészkedni az új hatások esetében. Nagyobb gondolat, mint ezideig. Mert ahhoz, hogy a fa egyre bővebben teremjen, célszerűbben kell oltani, — nemesebb hajtással megújítani is. Nos: a kor színvonalán jelszó azt jelenti és jelzi: oltásuk a legnemesebb, a tudás fájáról vett hajtásokkal gyümölcsözőbbá az ifjú ágakat. A reform, a gazdaságpolitikai törekvések, a távlati tervek egyaránt ezt követelik meg. A ma munkásosztályának fáját a tudásfa kincsetérő ágával megoltani a bővebb, jobb termés záloga.

Ma, amikor a tudomány, a technika rohamléptekkel halad előre, csak így lehet célra érni. Aldoznunk kell rá; nemcsak az államnak, de a vállalatoknak is. Azoknak a vállalatoknak is, amelyek eddig nemigen igyekeztek a nevelésben, tanításban. Aldoznunk kell például az emelt szintű tagozat kiterjesztéséért, hogy 1975-re uralkodóvá legyen ez a képzés a hagyományossal szemben. Búsán megéri, hisz mint a parlamentben megfogalmazódott, a szaktudás ma már nemzeti kincsnek számít. Jól sáfárkodni ezzel a kincssel — az egyén és a társadalom közös érdeke.

Ez a dolog szakmai része, ami azonban nem választható el egy sereg eszmet, erkölcsi tényezőktől. Attól például, hogy a tanulók maguk is nagyobb felelősséget érezzenek szocialista rendszerünk, gazdaságunk iránt, megérezzék a jövőért munkálkodást a mában, ésszerűvék lehetőségeiket, tudatosodjon bennük mind összetettebb szemlémi, fizikai tevékenységük odaadást érdemlő célja, értelme. Vannak ilyen fiatalok; az idős szakmunkásokat keze alól jó részt ilyenek kerülnek ki. Példavarázs? Az is. Egészen pedig nevelés, gondoskodás, tanítgatató türelem kérdése, hogy így legyen.

Most már a tettek következzenek a korszerű képzés érdekében. Nem kevesebbet várunk: legyen napirendre tűzött példa az iparitanuló-képzés ügye minden fórumon, amelynek valami köze van vagy lehet hozzá. S legyen folyamatos ez a felbuzdulás.

Az alma nem esik messze a fájától — szokták mondani, érvén, hogy amilyenek a szülők, olyanok a gyermekek is. Nos, kívánatos, hogy szocialista erkölcsiségben a mai szakmunkás törzsgárda formálja az új generációt; ne essen messze a fájától. De, hogy szaktudás dolgában tovább kell jutnia, messzebb kell érnie — ez is természetesen. A kettő szintézisének kell megteremteni, hogy az osztály dolgoz jelenére, de termő jövőjére is hasonlítson a holnap szakmunkásainak nemzedéke.

Simai Mihály

Változások a külföldi távbeszélő-szolgáltatásban

A tengerentúli és az európai telefonforgalom lebonyolításának, kezelési szabályainak és díjazási elveinek egységesítésére a nemzetközi távközlési tanácsadó szervezet új nemzetközi távbeszélő-kezelési utasítást adott közzé, amely október 1-én Magyarországon is hatályba lépett. Az utasítás a postának, a távbeszélő-szolgáltatásnak szól, egyes rendelkezései azonban a közönséget is érintik.

A változásokról a posta-vezérigazgatóságon tájékoztatták.

Az egységesített kezelési szabályozásnak megfelelően megszűnt a „bérelt beszélgetés”, valamint a „megtározott időre kért” beszélgetés. Az „előzetes értesítés” és a „meghívás” helyett azonos rendeltetéssel úgynevezett „személyhez szóló be-

szélgetés”-t rendszeresítette bejelentések a hívótek. Ez kétféle, aszerint, hogy nak nemcsak a telefonszámot, hanem a nevét is be kell mondani, akár kéri, vagy pedig a postai nyilvántartásból a hívó, az akár nem.

Ugyancsak lényeges változás, hogy a hívó egyszerűen módosíthatja a már bejelentett beszélgetés adatait, mindaddig, amíg a kapcsolás soraként a hívó az időponttól rakerüléséről nem kapott értesítést. A változtatás annyiszor érvényes, hogy a hívó, van. A korábbiól eltérően illetve a hívott ország területén bármelyik helysége, szont, 1 percnyi pótdíjat, ten-teléfonoszámra megváltoztatgat-göndeni a hívótért — to-di beszélgetések kezelésével, vábbi külföldi díjat számolnak a szolgáltatásokkal kapcsolatos teendőket módosítja, a rifája változatlan.

Végigdalolt fél évszázad

A szegedi Munkásotthon — az a legendás — hosszú ideje a Maros utcában állt. Erre még sokan emlékeznek. Arra azonban, hogy a Munkásotthon épülettestvéreben egy asztalosműhely fűrészei zenéltek, már jóval kevesebben bólintánának rá. Pedig így volt. Az otthon tőszomszédjában hangoskodott ez a műhelyféle, amelynek fűrészpörlepte benépesítőit kedvük szerint futhattak át a közös szállásra, hogy ott egy jóízű vitakozzonak, vagy kergessék a biliárdgolyót.

Vagy éppen az otthon kórusának, a szegedi általános munkásalegyletnek énekletését figyeljék.

Egy jóhangú, sebes mozgású asztalosinasat Fehér Andrásnak hívták, s akit azért a „tettéért”, hogy egy fél évszázada tagja — majd hamarosan titkára — lett az 1908-ban alakult együttesnek, a napokban tüntettek ki.

Végigdalolt fél évszázad — ezt a majd emberöltőnyi időt faggatjuk most a Széchenyi téri lakás összelejt csendjében, s erről vallanak a rendre kézbe vett, géppeltollal leírt papírlapok is.

Legelőszőr: miket énekeltek akkoriban, András bácsi?

— A legtöbbször talán A munka dalát. Ezt egy bizonyos Seu nevű szerző írta, a mai fiatalok már nemigen ismerik ezt a kórosszerzőt. Aztán a Fel szocialistákat, Novák szerzeményét, a Zászlóbontást. És persze népdalokat, műdalokat, népszerű kórosszámokat operákból. De a legnagyobb sikert mindig a mozgalmi dalokkal arattuk, hiszen ezekben azt énekeljük el, amiről a szónokok a maguk szavaival már nem szólhattak. Igen, a Zászlóbontás meg a több ilyen dal éltette igazán a kórust.

Es éltették a sokszor fizetés nélkül, pusztán lelkesedéssel dolgozó karvezetők is.

Hoffmann Endre például, aki a huszas években szegény nyugdíjasként került hozzánk, vagy dr. Endrődy József, aki viszont fiatal diplomásként is vállalni mert a munkások vezetésével járó kockázatot.

Hanem az együttes első számú gazdája, újjának egyetlen mégiscsak maguk a kórustagok voltak. Bajó László például, meg a Heiszig-házaspár. Aztán Pásztíék, Kakuzi István, Szilágyi József, Valtner Mihály és felesége. Sokáig lehetne sorolni az évtizedeken át hűséges dalostársakat, akik a legnehezebb években is kitartottak. A gazdáltság esztendeiben.

Mert hivatalos patrónus nélkül is volt már néhány-szor az együttes. Es ami a legszomorúbb: amiért annak idején annyit énekeltek, az 1944. októbertől számított tisztább időben nem akarta magának tudni Szeged legrégebb munkásokusát